

บทคัดย่อ

ความสามารถตามสอบได้ (traceability) เป็นเครื่องมือสำคัญชิ้นหนึ่งในการยืนยันถึงการปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อบังคับด้านความปลอดภัยในอาหารของประเทศผู้นำเข้า และข้อกำหนดของลูกค้า การพิสูจน์ได้ถึงความสามารถในการบอกที่มาที่ไปของสินค้าจะช่วยยกระดับความน่าเชื่อถือ และพัฒนาตราสินค้า อีกทั้งยังเปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการสามารถจำหน่ายสินค้าในตลาดที่กว้างขึ้นได้

โครงการวิจัยนี้มุ่งเน้นที่การศึกษาระดับความสามารถตามสอบได้ของผู้ประกอบการไทยที่ดำเนินธุรกิจเกี่ยวข้องกับการผลิต การกระจายและการจำหน่ายสินค้าอาหารประเภทฮาลาล ซึ่งเป็นสินค้าที่มีศักยภาพสูงอันเนื่องมาจากการเปิดเขตเศรษฐกิจอาเซียนและการขยายตัวของประชากรชาวมุสลิมของโลก คณะผู้วิจัยใช้แบบประเมินที่ประยุกต์มาจาก GS1 GTC Checklist ของสถาบันรหัสสากล ในการสำรวจผู้ประกอบการจำนวน 29 แห่ง และพบว่าสิ่งที่ผู้ประกอบการส่วนใหญ่จำเป็นต้องปรับปรุงเพื่อให้สอดคล้องกับกฎระเบียบสากลคือ การนำรหัสบาร์โค้ดมาใช้กับสิ่งที่ต้องการตามสอบ อาทิ วัตถุดิบ สินค้า หน่วยเพื่อการขนส่ง (logistic units) เทียบขนส่ง (shipment) สถานที่ (location) และ คู่ค้า และการนำเทคโนโลยีเพื่อการตามสอบ เช่น บาร์โค้ด อาร์เอฟไอดี โปรแกรมคอมพิวเตอร์ มาประยุกต์ใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของกิจกรรมเพื่อการตามสอบของตน ผลของโครงการวิจัยนี้ยังช่วยให้ทราบถึงปัญหา อุปสรรคและความต้องการด้านบุคลากรผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับความสามารถตามสอบ ซึ่งนำไปสู่ข้อเสนอแนะทางในการกำหนดมาตรฐานอาชีพสำหรับบุคลากรผู้ปฏิบัติงานด้านการตามสอบของประเทศไทย

Abstract

Traceability is an essential tool for assuring compliancy with importing country food safety regulations and customer requirements. Proof of product traceability helps boost trust, promotes brand recognition, and allows businesses to expand their market.

This project focuses on study of level of understanding and readiness for traceability improvement in halal food production, distribution, and sale establishments in Thailand. Halal food has very high potential due to the economic integration of Asian countries and the expansion of world Muslim population. We used a tool adapted from GS1 GTC Checklist to conduct such survey in 29 establishments. We found that needed improvements for most of our samples are adoption of identification standards for raw materials, products, logistic units, shipments, locations, partners etc. and applying traceability technologies such as bar codes, RFIDs, computer programs in order to increase effectiveness and efficiency of their traceability operations. In addition, this project reveal challenges, obstacles, and human resource needs, which leads to an occupation standard proposal for Thai traceability employees.